

10.01.2024: xəbər

Head of Political Sciences and Philosophy Department Contributes Article to 'Kriter' Journal

Dr. Orkhan Valiyev, the head of Khazar University's Department of Political Sciences and Philosophy, has contributed an article “On the way to an agreement between Azerbaijan and Armenia?” published in the Turkish monthly journal "Kriter" (January 2024, Issue 86). Widely recognized as an influential publication in Türkiye, the journal provides a platform for scholarly discourse.

Within the article, Dr. Valiyev reflects on recent discussions surrounding a peace agreement, asserting that the signing of this agreement is imminent based on his conclusions.

<https://kriterdergi.com/yazar/orhan-valiyev/azerbaycan-ermenistan-anlasmasina-dogru-mu>

Siyasi elmlər və fəlsəfə departamenti müdirinin məqaləsi “Kriter” jurnalında

Xəzər Universiteti Siyasi elmlər və fəlsəfə departamentinin müdiri Dr. Orxan Vəliyevin “Azerbaycan-Ermenistan Anlaşmasına Doğru mu?” adlı məqaləsi Türkiyənin aylıq “Kriter” jurnalında (“Kriter”, ocak, 2024-cü il, 8, nömrə 86) işıq üzü görüb. Jurnal Türkiyədə nüfuzlu dərgi hesab olunur.

Müəllif məqalədə sülh sazişi ilə bağlı son müzakirələrdən nəticə çıxararaq bu sazişin imzalanacağı vaxtın çox da uzaq olmayacağını əsaslandırıb.

<https://kriterdergi.com/yazar/orhan-valiyev/azerbaycan-ermenistan-anlasmasina-dogru-mu>

Dursun Aydemir/AA, 6 Nisan 2022

Orhan Valiyev
ovaliyev@khazar.org

Azerbaycan-Ermenistan Anlaşmasına Doğru mu?

İkinci Karabağ Savaşı'ndan sonra iki ülke arasındaki barış görüşmeleri; Washington, Brüksel ve Moskova bağlamında devam etmiştir. Barış görüşmelerinde veya barışın önündeki temel mesele Karabağ'ın statüsü ve toprak bütünlüğünün tanınması meselesi idi. Geline süreçte artık Hankendi, Hocalı dahil tüm işgal edilmiş topraklar, Azerbaycan'ın belirlediği "Karabağ Ekonomik Bölgesi" bağlamında yeniden taksim edilmiştir.

Azerbaycan İkinci Karabağ Savaşı'nda tarihi bir zafer elde etmiştir. Adeta modern zamanlarda Karabağ ve dahi Azerbaycan topraklarında tümüyle egemen olmak fırsatını ilk defa kazanmıştır. Azerbaycan'ın zaferinin daha iyi anlaşılması adına, Atatürk ve silah arkadaşlarının İstiklal Harbi'nde ulaştığı zaferi örnek vermek mümkündür. Zira Azerbaycan da bir nevi kendi istiklal, istikbal savaşını zaferle sonuçlandırmıştır. Bu sürecin daha iyi anlaşılması için kısa bir tarihsel ve kavramsal giriş yapmak gerekmektedir. Modernitenin devletler açısından en belirleyici çıktısı, hiç şüphesiz egemenlik olmuştur. Uluslar ise egemenliğin pekişmesinde çimento rolünü üstlenmiştir. On sekizinci yüzyılın sonu ve bütün on dokuzuncu yüzyıl, bu anlamıyla Makyavelli'nin düşünö gerçek kılacak devlet modelini doğurmuştur. Halbuki modernite, tüm uluslar için aynı sonucu doğur-

mamıştır. Bir anlamda modernitenin evrensel kazanımı olarak ifade edilen "kendi kaderini tayin" hakkı, her ulus için bir hak olarak ifade edilmesine karşın sömürge altındaki halklar, farklı bir mücadele vermek durumunda kalmışlardır. Bu anlamıyla İran-Çarlık Rusya arasındaki savaşın sonucunda imzalanan Türkmençay Anlaşması (1828), Azerbaycan'ın topraklarını parçalamakla kalmadı, elinde kalan topraklarında (şimdiki Azerbaycan Cumhuriyeti) egemenliğine son veren sömürge sürecini başlatmış oldu. Bu çerçevede Karabağ sorununun tarihsel kökünün başlangıcını Türkmençay'da aramak mümkündür. Daha doğrusu Türkmençay, Kafkasya'da modern düzeni belirleyen ilk modern anlaşma olarak tarihe geçmiştir. Ancak bu anlaşmada, başta bölgenin esas gücü olan Azerbaycan Türkleri olmakla bölgenin halkları ol(a)mamıştır. Hülasa, Karabağ'ın işgal edilmiş kısmının özgürleştirilmesi ve Karabağ'ın statüsünün tekrardan Azerbaycan ulusu adına belirlenmesi, ulusal egemenlik meselesi olmuştur.